

شده [درجه چهارم از فقره نانیه راجع باینکه ار اتومبیل در ورود به شهر یک تومن گرفته شود رأی گرفته شد باینطور]

رؤیس - هر کس تصویب میکند از آتومبیل یک تومن گرفته شود گلوه سفید والا گلوه سیاه پیش از دنیا آراء را معارض الملک اظهار کرد عده آراء (۵۲) پنجاه و دونفر گلوه سفید علامت قبول چهل و دو گلوه سیاه علامت رسسه امتناع هفت در جزء دیگر که ازو اکون اتومبیل شش قران گرفته شود رأی گرفته شد.

عده حضار ۴۵ گلوه سفید چهل و شش ۴۶ گلوه سیاه علامت رسسه امتناع چهار جزء دیگر که از دلیجان چهار قران گرفته شود رأی گرفته شد عده حضار پنجاه و پنج ۵۵ گلوه سفید علامت قبول پنجاه ویک ۱۰ گلوه سیاه علامت رسسه امتناع سه .

Omnibousse درجه ی دیگر که از انبوس چهارده قران گرفته شود رأی گرفته شد عده حضار پنجاه و شش نفر ۵۶ گلوه سفید علامت قبول چهل و هفت گلوه سیاه علامت رسسه امتناع هفت ۷

درجه ی دیگر که از گاو بار کش سه شاهی و از قاطر واسب و یابو ینجشاهی واژ شترشش شاهی گرفته شود . رأی گرفته شد - عده حضار پنجاه و شش (۵۶) گلوه سفیدی ویک (۳۱) گلوه آبی شانزده امتناع نه .

رؤیس - حالاقدر ده دقیقه تنفس است . مجدداً مجلس منعقد شده و شروع به شور در پیش رایورت کمیسیون قوانین مالیه راجع بقانون مالیات توافق گردیده ماده دوم قرائت شد چون اختلاف آراء در رایورت کمیسیون ظاهر بود آقای عزملک پیشنهادی نمودند قرائت شده

نایب رئیس - هر کس این پیشنهاد را قبل توجه میداند قیام نماید قابل توجه نشد پیشنهادی محمد هاشم میرزا و شاهزاده اسدالله میرزا نمودند به قابلیت توجه هریک اخذرآی بقیام و قمود شد لکن قابل توجه ندانستند آقای حاجی آقای شیرازی پیشنهادی نمودند در قابل توجه بودن آن رأی گرفته شد و پذیرفته نشد .

نایب رئیس - پس به رایورت کمیسیون رأی میگیریم هر کس رایورت کمیسیون را تصویب مینماید مهره سفید و هر کس رد میکند مهره سیاه خواهد انداخت رأی گرفته شد عده حضار پنجاه و شش (۵۶) مهره سفید پیست و هشت ۲۸ مهره سیاه پیست و دو (۲۲) امتناع شش (۶)

نایب رئیس - این مطلب مثل آن ماده سابق است که رأی گرفتیم و اکثریت تمام حاصل نبود و آفاسیخ محمد گفتند مخالف قانون اساسی است پس این مطلب هم میداند تا آن مسئله معلوم شود چون جلسه خصوصی خواهیم داشت مجلس راخنم میکنیم دستور جلسه آنیه از این قرار است بقیه شور در رایورت کمیسیون قوانین مالیه در باب نوافل رایورت کمیسیون پست و تلگراف در باب تخفیف قیمت مخابرات ارباب جرائد بقیه رایورت کمیسیون بودجه راجع ببودجه امنیه .

(معاد دالملک خلاصه مذاکرات جلسه قبل را قرائت کرد)

نایب رئیس - در صورت مجلس ملاحظه دارید ؟

آقامیرزا ابراهیم خان - آرزو اگر نظر مبارک باشد بنده تقاضا کردم که بقدر امکان کلمات فرانسه استعمال نکنیم اغلب آقایان تصدیق کردند هوش افظ پرسنل تشخیصات نوشته شود .

نایب رئیس - این یک مطلب علمی جمده است در صورت مجلس ملاحظه دارید بفرمائید .

آقامیرزا محمد رضا - اسمی غائبین در صورت مجلس نوشته نمیشود .

نایب رئیس - در نظامنامه داخلی نیست که اسمی غائبین در صورت مجلس نوشته شرددستور امروز بدوان در رایورت کمیسیون قوانین مالیه در بعضی از مواد قانون نمک است بعد رایورت کمیسیون قوانین مالیه است در بعضی از مواد قانون مالیات نوافل و شور در رایورت کمیسیون پست و تلگراف در خصوص تخفیف قیمت مخابرات ارباب جرائد .

حاج آقامیرزا زی - قرار بود روز های پیشنهادی و شبای پیشنهادی جلسه خصوصی از برای ترتیب امور ممهنه منعقد شود .

نایب رئیس - چون روز شنبه روز وفات

حضرت ختمی مرتب ص بود مجلس را تعطیل و امروز هوش روز شنبه مجلس منعقد شده است (در این موقع شروع برائت رایورت کمیسیون قوانین مالیه راجع به نمک گردیده در ماده راجع به بخریداری معادن شخصی باستی مالیات به نمکی که خود صاحب معدن استغراج میکند از قراره هزار متنقال نمک هزار و بیانصد دینار در این خصوص مذاکرات زیاد بعمل آمد بالاخره چون اختلاف زیادی در آراء ظاهر شد آقای مؤمن و آقای کاشف هریک پیشنهادی نمودند و در مقابلیت توجه آنها رأی گرفته شد لکن به چوچه قابل توجه ندانستند بالآخره از وهم مجددآ عودت بکمیسیون نمود رایورت کمیسیون قوانین مالیه قرائت شد تبصره که راجع بسایر مواد نوشته شده بود قرائت نموده خواستند اخذ رأی نمایند .

آقامیرزا الحمد - اخذ رأی مخفی مخالف اصل ۴۸ قانون اساسی است (واحد ۴۸ را قرائت نمود

مشعر براینکه طوری باید اخذ رأی شود که روزنامه نویس و تماشاجی هم بتواند بفهمد چه رأی داده شد)

نایب رئیس - اگر نظامنامه سابق و نظامنامه

مالیه مجلس را ملاحظه بفرمائید خواهید یافت که رأی مخفی هست و مخالفتی هم با قانون اساسی ندارد باینکه

نتیجه آراغرائت میشود بخلاف همان آراء مخفی علناشماره میشود و خلاصه در این مباحثه نمیشوند و رأی میگیریم

هر کس این تبصره را بطوریکه قرائت شد صحیح و لازم میداند گلوه سفید و هر کس تصویب نمی کند گلوه سیاه بیاندازد - (رأی گرفته شد)

معادن الملک نتیجه آراء را باینطور اعلام نمود عده حضار (۵۲) پنجاه و دونفر گلوه سفید

علامت قبول چهل و دو گلوه سیاه علامت رسسه امتناع هفت (۷) .

رؤیس - پس این تبصره با اکثریت پذیرفته

تصویب نمود مبلغ [نود تومن] ماهیانه بشعبه اثبات داده شود .

[ماده ۱۷] شعبه تنظیمات پیشنهاد وزارت ماهیانه پنج تومن تصویب کمیسیون هشتاد و سه تومن از (۵۵) نفر نمایند گان حاضر با اکثریت [۴۹] رأی تصویب شد که مبلغ هشتاد و سه تومن ماهیانه بشعبه تنظیمات وزارت داخله داده شود .

[ماده ۱۸] پیشخدمتان از قرار پیشنهاد وزارت ماهیانه دویست و ده تومن تصویب کمیسیون دویست و پنج تومن از (۵۰) نفر نمایند گان حاضر با اکثریت (۳۹) رأی مجلس تصویب نمود مبلغ دویست و پنج تومن ماهیانه به پیشخدمتان وزارت داخله داده شود .

[ماده ۱۹] فراشان از قرار پیشنهاد وزارت داخله نود تومن تصویب کمیسیون صدوهفده تومن [در این ماده آقای میرزا کبخسر و پیشنهاد نمود دوازده تومن مواجب پکنفر نایب از صدو هفده تومن موضوع شده در مابقی رأی گرفته شود در قابل توجه بودن این پیشنهاد رأی گرفته با اکثریت رد و قابل توجه نگردیدیس از آن بتصویب کمیسیون رأی گرفته و از (۵۳) نفر نمایند گان حاضر با اکثریت (۴۵) رأی مجلس تصویب نمود مبلغ یکصد و هفده تومن ماهیان بفراشان وزارت داخله داده شود .

[ماده ۲۰] تاچچی وباشماچچی و سرایدار از فرار پیشنهاد وزارت ماهیانه [پنجاه] تومن تصویب کمیسیون پنجاه و پنج تومن از (۵۳) نفر نمایند گان حاضر با اکثریت (۳۶) رأی تصویب شد که ماهیانه مبلغ هه تومن بشعبه مزبور داده شود

[ماده ۲۱] مخارج و ملزمومات از قرار پیشنهاد وزارت داخله شصده و شش تومن و شش قران تصویب کمیسیون دویست و هشتاد و یک تومن و شش قران از بابت مخارج و ملزمومات بوزارت داخله داده شود

[رایورت کمیسیون بودجه راجع بخرج راه] [۱۰] نفر شاگردان ایرانی محصلین اسلامبول قرائت نمود از مذاکرات لازم رأی گرفته و بطوریکه کمیسیون تصویب نموده بوداز [۵۱] نفر نمایند گان حاضر با اکثریت [۴۰] رأی مجلس تصویب نمود که مبلغ [یکهزار تومن] خرج راه بآنها داده شود که بتهران آمده مشغول تعلیم و تنظیم اداره یلیس شوند رئیس جلسه آنها بر روز شنبه و دستور آن جلسه را باقرار ذیل اعلام نموده شور در بقیه رایورت کمیسیون قوانین مالیه راجع ببودجه امنیه و مالیات نوافل رایورت کمیسیون پست و تلگراف راجع به تخفیف قیمت مخابرات و مراسلات ارباب جرائد رایورت کمیسیون داخله راجع ببودجه امنیه [مجلس مقارن غروب ختم گردید]

جلد ۶۴

صورت مجلس یوم پیشنهاد غره

ربيع المولود ۱۳۲۸

مجلس سه ساعت قبل از غروب در محنت ریاست آقای ممتازالدوله نایب رئیس دوم منعقد گردید

از وضع مالیه ایران تجھیل کرده بخوبی از همه بر می آید و در این مدت هم بیش از سه هزار فرانک بیشتر با حقوق داده نخواهد شد و چون این مسئله مربوط بود تصویب مجلس با این جهت به مجلس پیشنهاد نموده.

و کیل التجار - بنده ملتنت نمیشوم

امتداد خدمت مسیو نپرونده آنهم در صورتیکه او می‌رود برای ما چه فایده خواهد داشت و اگر فائنه که در نظر دارند فقط تجھیل بعضی کتابها و غیره است آن آنقدر مهم نیست که یکنفر مامور مخصوص از ینجا بیاریس برود از برای خرید کتاب آنهم مثل مسیو نپرونده این مسئله بقدرتی مهم نیست که تجدید کنترات سابق نمود یا امتداد داده آنرا ممکن است بدون این ترتیب تجھیل کرده غرض این نیست که دادن به هزار فرانک در سه‌ماه یک‌چیز مهمی است غرض فائنه است که عاید ما می‌شود و تصور نی کنم از این مسئله فائنه حاصل بشود ممکن است از برای این مسئله هزارهزار و پانصد فرانک حق العمل بدهند و اگر وجود او را بعنوان مستشاری لازم داشتند بعد تصویب خواهد شد امتداد کنترات اورا با این ترتیب شده تصویب نمی‌کنم.

وزیر هالیه — امتداد این کنترات فقط برای تجھیل یاره کتب و لوایح است گرچه اینکار هم منحصر باوست اوهم بهتر از یک ایرانی است که مأمور از برای انجام این عمل شود برای اطلاعاتی که دارد هم بهتر از یک فرنگی است که تازه استخدام بشود برای اینکه اوراین طول مدت یاره اطلاعات از وضع ایران تجھیل کرده است دیگر آنکه فقط نظر وزارت مالیه مقداری با این بوده است که ادر این مدت با یک حسن ترتیبی خدمت کرده است و زحمات زیاد کشیده است وزارت مالیه از او کمال رضایت را دارد بعلاوه چون معلوم نیست فولادوں مصمم شده باشد برای استخدام مشارها باین جهت خواستیم او داخل خدمت ایران باشد تا وزارت مالیه یک میدانی داشته باشد به بینیم یک مستشاری لازم خواهیم داشت یا خیر.

میرزا ابراهیم خان — بنده چیزی که می‌بینم فقط تقاضای سه هزار فرانک است که ممادل ششصد تومان می‌شود برای سه ماه به ملاحظه اصلاحاتی که وزارت مالیه در نظر گرفته و مازیکطرف از وزراء اصلاحات می‌خواهیم از طرف دیگر اینطور اشکالات می‌کنیم و این منافات دارد البته وزارت مالیه یک فایده‌ای که بیش از سه هزار فرانک است در نظر گرفته لازم دانسته و آن خدمات گذشته مسیو نپرونده را ممکن اطلاع نداریم لکن نظر باعتمادی که بوزیر مالیه حاصل است از ایشان تشکر می‌کنیم و اینکه مأموریت مسیو نپرونده این وجه برای خریداری یاره کتب و نقشه‌جات بدیهی است که این یک کار مهمی نیست و این معلوم است برای اصلاحات کلی در وزارت مالیه است و در مقابل دادن این وجه را وزارت مالیه که تصویب نموده مجلس هم رد نخواهد کرد اگر اینکه گفته شد و معلوم نیست دولت مصمم باشد برای آوردن مستشارها بنده نمیتوانم بپذیرم برای اینکه چیزی که جزء پر کرام و وزراء به مجلس آمد و مجلس هم تصویب کرد چطور می‌شود در آن مصون نباشد در صورتیکه استخدام وزراء جالب منافع کلی است و هیچ‌مانعی هم دریش نیست و از طرف خودم دردادن

نایب رئیس — هر کس تصویب می‌کند همین قسم که قرائت شد قیام نماید اکثریت حاصل شده ماده دویم قرائت شد قدری مذاکره در آن نمودند پس از آن رأی بقیام و فمود گرفته شد و صورتی که مختصر اصلاحی در آن ماده شده بود و با کنفرت پذیرفته شد.

ماده سوم قرائت شد در خصوص خریداری معادن از صاحبان ملکی که معدن در آن واقع است کمپسیون تصویب کرده بود که تا ده برای قیمت عادله از صاحب ملک خریداری شود بعضی پیشنهاد کردن که دوباره کافی است دراین خصوص چند پیشنهاد شد و با آنکه دو برابر خریداری شود رأی گرفته شد بقیام و فمود و با کنفرت پذیرفته شد.

ماده سیم قرائت شد پس از قدری مذاکره ۳۷ رأی جزئی اصلاحی رأی گرفته شد و با کنفرت پذیرفته شده بقیام و فمود پذیرفته شد.

نایب رئیس — حالا بیک رأی لازم است در کلیه این قانون با ورقه گرفته شود آفایانیکه تصویب می‌کنند ورقه سفید خواهند انداخت و آنها که رد می‌کنند ورقه آبی خواهند انداخت

رأی گرفته شد عده حضار شصت و دو و ربع سفید

علامت قبول پنجه و بیک ورقه آبی نداشت امتناع

یازده و اسامی اشخاصی که تصویب کردن بقرار

ذیل است

متازالدوله — عاصدالملک — آقادبد جلیل —

حاجی میرزا آقا — وجیدالملک — حاجی شیخ علی

خراسانی — حاجی محمد کریم خان — آقامیرزا الحمد —

شیبانی — قوامالاسلام — صدرالملما — متینالسلطنه

آقا میرزا محمدعلی خان تربیت — آفاسیدابراهیم —

سلیمان میرزا — دکتر اسماعیل خان — آقا سید حسین

اردبیلی میرزا داودخان — معتمدالتجار — عزالملک

معینالرعايا — ادب التجار — ابوالقاسم میرزا —

فهیمالملک — صدیق حضرت — حاجی سید نصرالله —

حاجی میرزا آقا — عززالملک — حاجی میرزا رضاخان

اسانالحكما — ذکاءالملک — اسدالله میرزا — مرتضی

قلی خان — آقا شیخ ابراهیم — تقیزاده — دکتر علیخان

هاشم میرزا — موتمنالملک — عززالسلطان — وکیل —

الرعایا — نوبری — فاتحالملک — سید محمد رضا — آدینه

محمد خان —

نایب رئیس — وزیر مالیه اظهاری داشتند

می‌فرمایند.

وزیر هالیه — بنده در باب مسیو نپرونده میخواستم

عرض کنم که کنترات مسیو نپرونده تا بیست فوریه که

آلان بیست روز استمی کنردد تمام شده با رضایتی

که دولت و وزارت مالیه خصوصاً ازاو دارند شایسته

تجمیع و تشکر است و چون معلوم نیست که فعل

دولت مصمم باشد در باب مستشارها فراید بدهند

لازم میدانند وزارت مالیه که کنترات او تا سه ماه

امتداد یابد و چون در تمام این مدت استخدام مسیو

نپرونده می‌چوچه مرخصی نگرفته سه ماه مرخصی

می‌خواهد که برود بیاریس و در این مدت مرخصی هم

دولت بعضی تکالیف باو نموده و قبول کرده است

که تجھیل نماید بعضی کتب و لوایح و نوشتجات

را که از برای دولت خلبی لازم است و با اطلاعاتیکه

راپورت کمپسیون بودجه در باب حقوق و روح حجاجی میرزا ابراهیم آقا .

مجلس ختم شد

صورت مجلس یوم سه شنبه سیم شهر

ربيع الاول ۱۳۲۸

مجلس س ساعت وربع قبل از غروب در تجت ریاست آقای متازالدوله نایب رئیس دوم فرانتشد **معاضدالملک** . خلاصه مذاکرات جلسه قبل را فرائت کردند.

نایب رئیس — در صورت مجلس ملاحظه است؟ **میرزا هر قصی قلیخان** — در باب مالیات نوافل و زیر که پیشنهاد کرده بود در عنوانش مالیات و سانط نقلیه نوشته شود.

موقمن الملک — پیشنهاد آقای عزالملک و شاهزاده اسدالله میرزا در صورت مجلس ذکر نشده است.

نایب رئیس — چرا نوشته شده است **موقمن الملک** . عرض بنده این بود که چرا عقبش نوشته نشده است.

نایب رئیس — صحیح است ولی همینقدر نوشته شده که پیشنهاد آقای عزالملک و آقای اسدالله میرزا ولی قابل توجه نشد.

هر قضی قلیخان — در باب جلسه که رأی گرفته شد رأی ۲۸ در باره تصویب او اظهار شده بود مبهم ماند و هیچ توضیح نشده است.

نایب رئیس — اینجا همینطور یکه اخذ رأی شده بود نوشته شده ولی تصویب این مسئله ساقی مکول با این است که آن مطلبی را که آن روز جناب آقا شیخ محمد عنوان نموده بودند حل شود آن وقت تکلیف این دو مسئله معین می‌شود و در اینجا هم نوشته نشده است که تصویب شد.

هر قضی قلیخان — بس خوب بود در صورت مجلس بهین تریه که فرمودند ذکر شود لا یخه از هیئتی از علماء نجف به مجلس نوشته شده مبنی بر تشکر از اقدامات مجلس در جلو گیری از مناهی شرعیه فرائت شده.

نایب رئیس — چنانچه در صورت مجلس نوشته شده است دستور امروز شور در بقه مالیات نوافل شور در راپورت کمپسیون پست و تلکراف راجع بقیمت مخابرات ارباب جرائد شور در بقه بودجه وزارت داخله در اداره امنیه.

هر قضی قلیخان — دیروز وزیر علموم در کمپسیون تشریف آورده و خواهش کرده مسئله انجصار نمک زود تر بگذرد و موادیکه از طرف آقایان پیشنهاد شده بود و بکمپسیون رجوع شد اصلاح شده استدعای اعضای کمپسیون و وزیر آنست که آنها مقدم شود.

در این موقع شروع برایت راپورت کمپسیون قوانین مالیه راجع با انجصار نمک قرائت شد پس از مذاکرات لازمه در ماده اولی راجع با انجصار استخراج و فریش نمک در سیمین رأی گرفته شد باینطور.